

ABONAMENTUL:
 An . . . 28.— Cor.
 Semestrat an 14.— "
 Luna . . . 7.— "
 Luna . . . 2.40 "
 Pentru România și
 străinătate:
 an . . . 40.— franci.
 Telefon
 în oraș și interurban
 Nr. 750.

REDACTIA
 și **ADMINISTRATIA**
 Strada Zrinyi Nrul 1/a

INSERTIUNILE
 se primesc la admini-
 stratie.
 Mulțumite publice și Loc
 deschis costă șirul 20 fit.
 Manuscrisurile nu se î-
 napolază.

ROMÂNUL

Avântul nostru

București, 7 Martie n.

Fiecare neam cu viitor are ceasul său. *Ceasul neamului nostru a venit;* de pricepe- de bărbăția de maturitatea cărmacilor atârână ca să își ia locul de seamă pe a- tă lume.

Popoarele cari au biruit în lupta cea pentru viață nu au fost întotdeauna a- popoare cari aveau dreptatea pentru ele. Ele ne arată că multe popoare au pierit și să merite peirea, că multe popoare s'au pierit și au biruit prin brutalitate și prin răutate. Popoarele sortite izbânzei au fost întotdeauna acelea cari la ceasul potrivit, au avut și omul providențial și *massa conștiință pregătită.*

Ridicarea Franței din svârcolirile anarhiei și legată de numele lui *Napoleon I.*

Renașterea Italiei este nedespărțită de viața lui *Cavour.*

Imperiul german e datorit geniului și eforturilor lui *Bismark.*

Și nici *Napoleon*, nici *Cavour*, nici *Bismark* n'ar fi putut stăpâni ceasul suprem și să fie biruitori în Istorie, dacă, pe lângă ei, nu ar fi avut pentru dânșii și omul potrivit și entuziast.

Deslănțuirea marelui război european și înneamului românesc o întrebare hotărâ-

toare: *este el în stare să intre în vârtejul lup- tei,*

În ceasul în care am ajuns, slăbiciunile nu mai sunt iertate. Se cere neamului românesc o clipă de energie, o clipă în raport cu eternitatea, i se cere *să voiască*, i se cere să poată, pentru ca de aci încolo, în adâncimea veacurilor să fie mare, să fie tare, să fie liber și stăpân pe ursita lui.

Trebue ca statul român să fie mare, trebue ca Românii din statul liber să fie numeroși, trebue ca, profitând de o întâmplare istorică fără precedent, *să înfăptuim nu un vis vanitos ci o realitate de care e legată însăși existența noastră națională.*

Și ni se mai cere ca să fim înțelepți.

Dacă prevederea cumpătată este o virtute, în schimb visurile chimerice sunt o primejdie. Să ne mărginim la ceea ce putem, la ceea ce putem să voim cu hotărârea.

Ne-a plăcut să credem — și n'am crezut zadarnic — cumcă suntem cel dintâi popor la porțile Orientului. Cel dintâi prin cultura mai înaintată decât a celorlalte popoare orientale, cel dintâi prin organizația mai temeinică a statului, cel dintâi prin adoptarea unui număr de formule occidentale și cel dintâi prin avuția publică. *Să fim oare, cei din urmă ca conștiință națională și cu o voință de a trăi liberi?*

Aceasta nu poate să fie adevărul!

Trebue să fim tot mereu *cei dintâi la porțile Orientului.*

Și trebue să fim cei dintâi, nu pentru că năzuim la supremație, ci tocmai pentru că, nefiind un popor dornic de cuceriri, trăim în mijlocul altor popoare cari să poată să nu aibe cumpătarea noastră.

Nu beția gloriei, ci simțul de conservare ne poruncește să fim mulți.

Stă în firea Românului ca să nu fie lăudăros, să nu fie țațoș, să aibă bun simț și conștiința realităților, iată de ce nu ne este teamă ca în ceasurile grele prin cari trecem, va urmări himerele și va nesocoti ponibilitățile...

Lucrul esențial este că *avem cu toții acelaș suflet, că avem conștiința clară a menirii noastre, că*

am realizat solidaritatea conștiințelor. La suprafață pot fi despărțiri formale, dar mai adânc, acolo unde întâlnim stratul organic, structura este *uniformă.*

Și apoi, suntem popor, de viță latină: *refuzăm chiar gloria dacă e monotonă.*

C. Bacalbașa.

Fii idolul meu!

*Viață largă — adânc nesăturată,
 În drumul meu greu,
 Fii idolul meu,
 Și nu mă părăsi, nu, niciodată!....*

*Ispită albă tu, dulce femeie,
 Trup fluid, marmoreu,
 Fii idolul meu
 Cu roșile-ți porniri de Salomee!...*

*Tu monstru — avânt spre cântece grozave,
 De-acuma meretu,
 Fii idolul meu
 Și poartă-mă 'n teribilele-ți nave!...*

*Tu vis ceșos de nouă, crudă artă
 Bizar curcubeu,
 Fii idolul meu
 Pân' mâna mea 'n pământ zăcea-va moartă!*

*Tu Hăcără din forța blăstămată,
 Ce-avu Prometeu,
 Fii idolul meu,
 Și nu mă părăsi, nu, niciodată!....*

Alastor.

Cum moare mama lui Rudolf.

De Pestalozzi.

Rudolf ședea tocmai lângă cei patru copii ai săi. Soția îi murise de trei luni, și acum îi zăcea de moarte mama, pe o saltea de paie. Ea zise către Rudolf: „Caută pe dup'amiază vre-o două frunze pentru plapomă, mi tare frig”.

— Mamă, dragă, cum să stinge focul din sobă, mă duc numai decât, răspunse Rudolf.

— Dar mai ai lemne, Rudolf? Mie mi separe că nu ai; nu poți merge în pădure din pricina mea și a copiilor. Vai, Rudolf, eu ți-s mare sarcină!

— O, mamă, mamă, nu vorbi astfel... tu nu-mi ești nici o sarcină. Doamne, doamne! baremi de ți-aș putea da, de ceea ce ai trebuință. Ți-e sete, ți-e foame și nu te plângi, asta mă doare, mamă.

— Nu te supăra, Rudolf, durerile mele, Doamne mulțumescu-ți, nu sunt mari. Dumnezeu va ajuta încurând și binecuvântarea mea, îți va răsplăti de ceea ce faci pentru mine.

— O, mamă, dragă mamă!

— Acuma, încă una, Rudolf.

— Ce, mamă?

— De ieri îmi zace ceva ca o piatră pe inimă. Trebue să ți-o spun.

— Spune, mamă dragă.

— Ieri am văzut pe inicuțul Rudi ascuns după patul meu și mâncând cartofi fripți. A dat frăținilor săi, și și aceștia mâncau pe ascuns. Rudolf, cartofii ăștia nu sunt dela noi, căci altcum, băiatul i-ar fi aruncat pe masă și ar fi strigat cu glas tare pe frați la ei. O! mi-ar fi adus și mie unul, cum a făcut de mii de ori. Totdeauna mă bucuram din inimă, când săria la mine cu câte ceva în mână și zicea drăgălaș: *mânâncă și tu, bunică!* — O! Rudolf, ce rău ar fi să se aleagă un hoț din băiatul ăsta drăguț! Unde-i? Trimite-l încoace, vreau să vorbesc cu el.

— O, ticălosul de mine! (Aleargă iute, caută băiatul și-l aduce la patul mamei sale).

Mama se ridică în pat pentru cea din urmă oară, se întoarce spre băiat, îi ia amândouă mânuțele într'ale ei, și-și pleacă capul slab și obosit asupra copilășului.

Copilul începu să plângă tare: „Bunică, ce ce vrei tu? doară nu mori, vai, bunică nu muri!”

— Nu te speria, scumpul meu! Eu mor bucuros, și atunci ajung la un părinte iubit. Dacă ai ști, Rudi, cât de mult mă bucur, că am să mă duc la el încurând, tu nu te-ai mai supăra atâta.

— Io vreau să mor cu tine, bunică, dacă mori tu.

Jertfa Românilor pentru tron și patrie!

Lista soldaților Români din comuna Bencecul-român, comitatul Timiș, pe câmpul de luptă.

- Nicolae Stan, are 1 copil
Dimitrie Opra, are 1 copil
George Albu, are 1 copil
Moise Cobilaș, căsătorit
Pascu Leucă, căsătorit
George Iacob, are 2 copii
Dimitrie Neduțescu, are 1 copil, rănit
Ioan Roșu, are 1 copil, bolnav
Manasie Fibișan, are 2 copii
- 10 Petru Bancu, căsătorit
Ioan Mitrici, are 1 copil
Teodor Opra, căsătorit, dispărut
Nicolae Blaj, are 1 copil, bolnav
Ioan Bancu, are 2 copii, rănit
George Ionescu, are 1 copil
George Opra, are 1 copil
Moise Teșan, are 1 copil
Petru Mitrici, are 3 copii, bolnav
Floria Recheșan, căsătorit, rănit
- 20 Iulian Demenescu, are 1 copil
Petru Stoiculescu, căsătorit
Nicolae Drăgoi, căsătorit
Ioan Recheșan, are 1 copil
Dimitrie Bogdan, necăsătorit, bolnav
Dimitrie Cădariu, 3 copii, dispărut
Petru Drăgoi, are 1 copil
Pavel Bogdan, are 3 copii
Teodor Durac, căsătorit
George Terziu, are 1 copil
- 30 Ioan Blaj, are 1 copil, rănit
Ioan Cădariu, are 2 copii
Dimitrie Albu, are 2 copii, rănit
George Albu, căsătorit
George Dumitru, căsătorit
Ilie Marcoviciu, căsătorit, mort
Dimitrie Blaj, necăsătorit, bolnav
Nicolae Blaj, necăsătorit
Ioan Danciu, are 3 copii, bolnav
Nicolae Cădariu, căsătorit, bolnav
- 40 Petru Șarchiz, are 3 copii
Dionisie Tesan, căsătorit, rănit
Nicolae Purcelaș, are 1 copil, rănit
Vasilie Cădariu, are 2 copii
Nicolae Stămorean, are 2 copii
George Spătariu, are 1 copil, rănit
Ioan Roșu, căsătorit
Petru Roșu, are 1 copil, bolnav
Ioan Obrad, are 3 copii
Dimitrie Mărău, are 2 copii

- 50 Jiva Marcu, are 1 copil
George Oprean, căsătorit
Dimitrie Recheșan, căsătorit
Nicolae Durac, are 1 copil
Lazăr Costa, căsătorit
Rusalin Cazimir, căsătorit
Teodor Bancu, are 3 copii
Ștefan Șachiz, necăsătorit
Ghenadie Mihai, are 1 copil
Nicolae Mihai, căsătorit
- 60 Trăilă Dârnu, are 1 copil
Adam Graure, căsătorit
Vasile Voina, are 1 copil
Sima Cobilaș, are 1 copil, mort
Trăilă Neagu, necăsătorit, rănit
Ioan Diminescu, are 1 copil
Ioan Popa, are 1 copil
Sima Lipovan, are 2 copii
Dimitrie Opra, căsătorit, bolnav
Ilie Neduțescu, are 1 copil
- 70 Păun Bogdan, are 1 copil
Pascu Teșan, are 1 copil
Nicolae Tinca, căsătorit
George Demenescu, are 1 copil
Samuilă Andru, are 1 copil
Petru Stoica, are 2 copii
Ioan Muntean, are 2 copii
Lazar Opra, are 1 copil
Nicolae Dârnu, are 2 copii
Pavel Dumitru, are 1 copil
- 80 Nicolae Tătar, căsătorit, mort
Pavel Ignața, are 2 copii
George Boț, are 1 copil
Avram Andra, are 2 copii
Și 6 neromâni.

CONCEDIAȚI:

Dimitrie Peicu, învățător
Dimitrie Șarchiz, are 1 copil

Notă. Comuna noastră Bencecul-român, are 650 suflete, din cari 35 sunt neromâni.

Comunicat prin: Dimitrie Peicu, inv.

— Ba nu, Rudi, tu nu vei muri cu mine. Dacă vrea Dumnezeu, tu ai să trăiești încă mult și să fi brav, și oare când-va, când va fi tatăl tău bătrân și slab, tu ai să fi razământul lui. Așa-i, Rudi, că vei asculta de el, vei fi brav și vei face, ce să cuvine? Făgăduiește-mi, scumpule!

— Da, bunică, de bună seamă voi face, ce se cuvine, și-l voi asculta.

— Rudi, tatăl din cer, la care mă voi duce eu îndată, vede și aude toate, ce facem și ce făgăduim. Așa-i, că tu ști-i asta, și tu crezi asta?

— Da, bunică, o știu și o cred.

— Ia, spune-mi acum, de ce ai mâncat ieri pe ascuns cartofi după patul meu?

— Iartă-mă, bunică, n'o să mai fac lucrul ăsta niciodată.

— Ai furat tu cartofii?

— Da, bunică.

— Dela cine i-ai furat?

— Dela zidarul...

— Rudi, tu trebuie să mergi la el, și să-l rogi să te ierte.

— Pentru Dumnezeu, bunică, nu mă pot duce.

— Trebuie, Rudi, ca să nu mai faci lucrul ăsta de altădată. Fără nici o împotrivire trebuie să mergi la el. Și, pentru Dumnezeu, dragul meu, să nu mai iai de altădată! Dumnezeu nu părașește pe nimenea, el dă omului totdeauna. O! Rudi, când ești flămând, și când n'ai nimic, și nu ști, ce să faci, pune-ți credința în bunul Dumnezeu și nu mai fura!

— Bunică, bunică, de bună seamă n'o să mai

fur niciodată; să fiu oricât de flămând, n'am să mai fur niciodată.

— Acum dară, Dumnezeu, în care am toată nădejdea, să te binecuvinte și să te țină, dragul meu! — Ea-l strânge la piept, plânge și zice: Acum trebuie să te duci la zidar și să-l rogi de iertare. Rudolf, du-te și tu cu el, și spune la ai zidarului, că și eu îi rog de iertare, și că-mi pare rău, că nu le pot înapoia eu cartofii... și spune-le, că mă voi ruga lui Dumnezeu, ca să le binecuvinte tot, ce au ei. Așa-mi pare de rău, că și ei au mare trebuință de ceace au... și dacă femeia n'ar lucra ziua-noaptea, după cum lucră, mai n'ar putea ieși în capăt cu o casă mare, ca a lor. Rudolf, o să-i lucră bucuros două zile, ca să-i plătești, ce a pierdut, așa e?

— O, Dumnezeule, cu toată inima, mamă dragă.

Mama tăcu câteva clipe, apoi zise iară: Mi se pare, că-i gata cu mine... răsufletul îmi scade în fiecare clipă. Trebuie să ne despărțim, Rudolf, vreau să-mi iau rămas bun.

Rudolf începe să tremure, își ia căciula de pe cap, cade în genunchi înaintea patului mamei sale, își pune mâinile cruciș, ridică ochii spre cer, de lacrimi și suspine nu poate vorbi nimic.

Apoi zise mamă. Prinde curaj, Rudolf, și crede în viața veșnică, unde iară ne vom vedea. Moartea este o clipă, care trece... eu nu mă tem de ea. Eu știu, că Mântuitorul meu trăiește, și că mă va ocroti și după moarte.

(Sfârșitul în numărul viitor).

Adunarea generală a băncii „Timișana”

Timișoara, 5 Martie n.

„Timișana” unul din primele noastre institute financiare și-a ținut în 3 c. a 30-a adunare generală ordinară în care direcțiunea a referat acționarilor despre gestiunea anului 1914. Că flagrațiunea mondială ce ni-a adus-o anul trecut și care a atins adânc organizațiunea financiară și economică a țării noastre, nu a putut lăsa urme adânci la acest institut financiar, că stă azi mai întărit și mai viguros ca ori și când.

Progresul acesta se poate atribui numai pe lângă riguroase a afacerilor institutului, traientului loial al conducătorilor față de clienți, tela băncii și muncii laudabile, care însemnează în prima linie aceea, că conducătorii institutului „Timișana” sunt conștii de datorințele și datornițele acestea și le împlinesc cu o mai mare conștientiositate.

Intre astfel de împrejurări banca „Timișana” poate fi mândră de rezultatul material, cărui preț moral crește chiar prin aceea pe timpurile aceste abnormale și pe lângă schimbarea continuă a etalonului în depresia actuală financiară, fără îngreunarea clienților sale numai pe lângă aplicarea unor principii culante l'a putut ajunge.

Despre decurgerea adunării generale raportez următoarele: Vicepreședintele dirigiunii d. **Ioan Pepa** după binevenitează năvălirii roșii acționari ce s'au prezentat la adunare după ce constată că sunt prezenți 98 acționari cu 4820 acții și 1129 voturi, prin urmare în sensul statutelor adunarea generală este capabilă pentru aducerea hotărârilor valide, declarând adunarea de deschisă.

Ca notar al adunării generale a fost numit d. **Liviu Magdu** funcționar a institutului, iar pentru legalizarea procesului verbal au fost rugați acționarii **Dr. Ion Dobosan** și **Simion Fă**

Urmează după ce a decedat în 31 Ianuarie rectificării către adunare și. Inmormântarea dertragem următoarele: Februarie în cimitirul

Niciodată între împrejurări cele de astăzi nu ne-am întrunit în obicnă noastră adunare generală; în semestrul p. al anului de gestiune 1914 nimenea nu știa, al doilea semestru ne va aduce o conflagrație mondială, care va atinge adânc întreaga organizațiune financiară-economică a țării noastre. Ne lipsesc brațele cele mai vânjoase de muncă și o bună parte din clientela noastră dusă să apere țara.

Imediat după izbucnirea războiului am struat clientela noastră asupra atitudinii ce s'a luat față de împrejurările abnormale și învertimentul nostru a avut de rezultat, că clientela noastră s'a năzuit a-și îndeplini obligațiile sale față de institut; firește, că o bună parte dintre clienții noștri fiind duși la război a trebuit să contăm restanțe mai mari, ca în vremuri normale.

De altă parte și institutul nostru a venit în ajutor debitorilor săi prin acordare de resurse de plată și prin reducerea etalonului de rezervă.

Deponenții noștri ne-au onorat și pe lângă mai departe cu încrederea lor, și dacă la ruză ca aceasta se ivește un minus disparent față de cifra anului 1913, împrejurarea aceasta este atribuită așa numitului împrumut de război pentru care s'a ridicat din depunerile noastre cor. 289.775.— și la care institutul nostru semnat — în vederea scopului patriotic, și a rentabilității — o sumă de cor. 50.000.

Institutul nostru a prestat splendid pe lângă focului provocat de războiul actual și pentru restabilirea împrejurărilor normale sperăm vrea să fie și pentru mai departe ocrotitorul tuturor intereselor financiare și economice: clientelei sale.

În bilanțul nostru nu am luat la activele reședite restanțe după schimbările personale, și am redus esențial valoarea efectelor; toată v. a fost ceaștea precum și lipsa afacerilor mai noi avut ca rezultat un profit net cu ceva mai mic decât în anul 1913.

Prudența pentru viitor, dar și atitudinea lor mai însemnate bănci regnicolare ne im

la reducerea dividendei față de anul trecut am contemplat astfel, că dividendă a trecut de 9% (18 cor.) să fie redusă la (15 cor.)

distribuirea profitului net de cor. 205.610.64 cut în modul următor: cor. 148.620.— a- 7½% dividendă acționarilor; coroane 2.60 fondului de rezervă; cor. 8522.45 în direcțiunii; cor. 3195.92 tantiemă di- ului executiv; cor. 3195.92 tantiemă co- ului de reviziune; cor. 4261.23 tantiemă onarilor; cor. 5000 pentru scopuri de bi- ere; cor. 3000 funcționarilor fără drept de ană, iar restul de cor. 13.835.52 s'a trans- n contul profitului net al anului curent.

Atât raportul direcțiunii cât și a comitetului de revizuire au fost primite cu unanimitate din partea adunării generale, și atât direcțiunii, cât comitetului de reviziune li s'a dat absolutul nîit pe anul 1914.

În direcțiune a fost ales ca membru nou d. u de Mocsonyi, iar din membrii vechi au realeși dd. Dr. Aurel Cosma și Dr. George m. Un acționar.

Războiul.

Telegrame oficiale.

Biroul telegrafic ungar ne trimite spre pu- re următoarele telegrame oficiale:

Budapesta, 6 Martie. În Polonia, agresiunile ale Rușilor în sectorul ce se găsește spre dela Pietrkow au eșuat în urma focului no- eficace. Dealtcum pe frontul acesta și pe din Galiția occidentală nu a avut loc nici un iment remarcabil.

În Carpați, luptele mai continuă pentru pose- ea câtor-va pozițiuni de pe înălțimi. Vremea ondițiunile vederii sunt nefavorabile.

Pe câmpul de războiu din Galiția sudostică, ngerii germani au început să se apropie de

Imperiul german e c... ul principal ger- ei lui Bismark.

... spre sud-vest dela Ypern un tran- , Incercările Francezilor, ca să ne scoată din lțiunile ce le-am ocupat pe înălțimea Loretto, eșuat. Atacurile le-am respins, am făcut pri- ieri 50 soldați.

În Champagne Francezii au continuat să ne ce la Perthes și Mesnil. Toate atacurile s'au ninat nefavorabil pentru ei. La Perthes am ut prizonieri 5 ofițeri și 140 soldați francezi.ând noi contraatac am cucerit dela ei spre d dela Perthes o pădure mică și din pozi- nile lor dela Le Mesnil o parte dintr'un tran-

Fără rezultat au fost incercările Francezilor a ne ataca pozițiunile noastre la Vauquois și nsenvoye, precum spre ost dela Badonviller spre nord-ost dela Celles.

Pe câmpul de războiu din ost aducând noi siguranță prada de războiu în regiunea pă- roasă spre nord-vest dela Grodno și în im- jurimea dela Augustow, fără ca Rușii cu toate atramăsurile lor energice să ne poată împie- ca în aceasta, trupele ce se găseau acolo, ne u acum la dispoziție pentru alte operațiuni. ară de aceasta în jur de Grodno și la Lomza t avut loc nici un eveniment mai însemnat.

Atacurile Rușilor făcute împotriva noastră re nord-ost dela Prasnis s'au prăbușit având mari pierderi.

Spre nord-ost dela Plonsk am respins un ac al Rușilor.

Din regiunea spre sud dela Vistula nu se mnealază nimic nou.

Constantinopol, 6 Martie. Agenția Mili anun- : Flota dușmană a bombardat azi cu 7 unități ibernice regiunea Gheikra, precum și fortăre- le Kumkale și Sedilbar, dar fără succes. De- șamentele de recunoaștere, pe cari dușmanul voit să le debarce la țarm, focul intensiv al ăterțiilor noastre le-a constrâns să se retragă.

Constantinopol, 6 Martie. Dela cartierul prin- pal otoman se anunță: Ieri, seara, târziu, flo- dușmană îndoindu-și focul a încercat să de- arce pe bărci soldați la țarm, lângă pozițiu-

nile noastre dela Sedilbar și Kumkale. La înce- put am tolerat aceasta încercare a dușmanului, mai târziu am surprins însă 80 soldați, cari s'au refugiat, ducând cu ei 20 morți. În cealaltă parte am alungat 400 de soldați. 80 au căzut. Azi, flota dușmană, împărțită în mai multe gru- puri a bombardat fără succes mai multe por- turi în apele egiptene.

Budapesta, 7 Martie. În unele sectore ale frontului din Polonia rusească au avut loc ieri lupte vehemente, cari în unele puncte s'au dat din cea mai mare apropiere. Eficacitatea focu- lui artileriei noastre a constrâns grupurile ru- sești, ca să evacueze cu pierderi simțitoare po- zițiunile impinse înainte. În Carpați unde lup- tele continuă în diferite puncte pentru pozițiile favorabile de pe înălțimi, am respins toate ata- curile Rușilor făcute în cursul nopții și am făcut prizonieri 8 ofițeri și 570 soldați. În Galiția sud- ostică acum e liniște.

Berlin, 7 Martie. Dela cartierul principal german se anunță: Pe câmpul de războiu din a- pus, între mare și Somme s'au dat în general numai lupte de artilerie. Spre sud dela Ypern am zădărnicit incercările agresive ale dușma- nului făcute noaptea.

În Champagne, trupele noastre au înaintat Am cucerit dela dușman câteva tranșee și am făcut cam 60 de prizonieri.

Spre nord-ost dela Le Mesnil, atacul France- zilor, făcut în masă împotriva pozițiunile noa- stre s'a prăbușit în focul artileriei și infanteriei noastre, având dușmanul pierderile cele mai grave.

Spre ost dela Badonviller am respins agre- siunile dușmanului.

În Vosgi, luptele cari s'au început ieri spre vest dela Münster și spre nord dela Sennheim încă nu s'au terminat.

Pe câmpul de războiu din ost, operațiunile noastre spre nord-ost spre dela Grodno se des- fășură conform planului.

Atacul Rușilor făcut noaptea spre nord-ost dela Lomza împotriva Mocarcei, l-am respins.

Spre vest dela Prasnis am respins dease- menca mai multe atacuri rusești.

Atacurile noastre făcute spre sud-ost dela Rava au fost cu succes. Am făcut prizonieri 3400 de Ruși și am capturat 16 mitraliere.

Constantinopol, 7 Martie. Agenția Mili anun- ță: Pe frontul din Caucaz n'a avut loc nici o schimbare. Spre sud dela Korna la Vessili avant- trupele noastre au fost atacate de 2 regimente de cavalerie, engleză compusă din 1500 oameni, o secțiune de mitraliere și artilerie. Lupta ce s'a desfășurat s'a terminat cu retragerea în disor- dine a dușmanului. Englezii s'au retras spre Tabie, lăsând pe câmpul de luptă 200 răniți și morți. Am capturat o mitralieră și am făcut inu- tilizabile două tunuri dușmane. Perderile noastre sunt 10 morți și 15 răniți.

Doă cuirasate și un crucișător, dușmane, au bombardat timp de 3 ore fortificațiile de țarm dela Smyrna, dar fără rezultat. Azi dimi- neață la orele 8 un vas francez și 3 vase en- gleze însoțite de 5 pescuitoare de mine de un mare tonaj a bombardat din nou fortificațiile dela Smyrna timp de o oră și jumătate. Tunu- rile noastre au nimerit de 7 ori cuirasatul duș- man, care a deschis focul. Am scufundat un pescuitor de mine. Pierderile noastre au fost în total la bombardarea de ieri și cea de azi 4 morți și 7 răniți.

Ieri și azi, flota dușmană, n'a făcut nici un atac mai serios împotriva Dardanelelor. S'a constatat, că aeroplanul dușman, care a căzut în mare a fost nimerit de bateriile noastre.

Demisionarea guvernului grecesc.

Atena. — Biroul telegrafic din Atena a- nunță: Primul ministru Venizelos a declarat în camera că *guvernul și-a dat demisia, deoarece regele nu aprobă politica guvernului.*

Viena. — „Neue Freie Presse” scrie despre consiliul de coroană ce s'a continuat Vineri în Atena: În cercurile politice de aici se crede că hotărârea consiliului de coroană din Atena se va face cunoscută încă... (Sâmbătă). Până a- cum toți sunt avizați privitor la conținutul co- municatului grecesc așteptat numai la combi- nații, totuși în cercurile politice austriece se crede că Grecia deocamdată va rămâne tot ne- utrală.

Atena. — Regele Constantin l'a chemat la sine pe Alexandru Zaimis și l'a însărcinat cu formarea noului cabinet. Zaimis a cerut un ter- men de 24 de ore, după care va da regelui răs- puns la însărcinarea ce i s'a dat.

Italia și statu-quo în Albania.

Roma. — În vederea eventualității că Sâr- bii, spre a apăra teritoriul lor împotriva unor năvăliri din partea Albanezilor, ar fi siliți a o- cupa câteva puncte strategice pe cuprinsul alba- nez, guvernul italian, după unele informații din isvor autorizat, ar anunța punctul său de ve- dere pe baza respectării hotărârilor din confe- ința dela Londra. Guvernul italian va insista mai ales în senzul că schimbarea statului-quo albanez nu poate avea un caracter legitim sau definitiv fără aprobarea Italiei. (A. T. I.)

Guvernul român a fost autorizat pentru ordonarea stării de asediu.

București. — A. T. R. anunță că sesiunea corpurilor legiuitoare române a fost prolongită până în 11 Martie. Senatul și camera au votat legea, prin care se autorizează guvernul ca să *ordone starea de asediu*, dacă împrejurările vor reclama aceasta.

Atanta n'a presionat Bulgaria.

Sofia. — Știrea răspândită în străinătate, după care puterile triplei înțelegeri ar fi făcut în ultimele zile un demers la Sofia în scop de a invita Bulgaria să adreseze la gruparea lor, e din domeniul fantaziei. (Agenția bulgară).

Desmintire.

Viena. — Oficial. — Un ziar din București, anunțând că s'au produs din nou răsvrățiri în ar- mata austro-ungară, declarăm aceasta știre falsă. (Depeșă comunicată de legatiunea austro- ungară din București).

Integritatea Chinei nu va fi atinsă.

Viena. — Se comunică din Petrograd: „No- woje Wremja” află din Peking cu data de 23 st. n. că după „Gazeta de Peking” Japonia ar fi comunicat puterilor triplei înțelegeri numai 11 din 21 de cereri ale ei; celelalte zece au fost ascunse până acum. Din această cauză d. Sassonow a declarat că interesele anglo-ruse și integritatea Chinei nu vor fi atinse prin ce- reri Japoniei.

Ziarul „Daily News” află din Peking că a- colo se speră că Japonia își va retrage în cu- rând celelalte cereri cari n'au fost comunicate puterilor înțelegerii. (Cor. Bur.)

Sufragete în serviciul aliaților.

Haga. — Până acum au sosit la Havre patru companii de câte cinci sute de sufragete, care vor îndeplini în armata aliaților serviciul de te- legrafiste, telefoniste și ștafete.

Un submarin la Bilbao.

Viena. — Se comunică din Lyon: „Le Pro- gres” află din Madrid că guvernul confirmă pre-zența unui submarin în apele dela Bilbao. Se pare că e vorba de un submarin francez, care face călătorii de încercare.

Pensionarea unui ministru rus.

Petrograd. — Ministrul comerțului și al in- dustriei, d. Timășeff, a fost admis la pensie și numit secretar al Impăratului.

Răsvrătirea unui regiment englez.

Londra. — Știri din Singapore spun că o par- te din regimentul 5 infanterie ușoară fiind ne- mulțumit din cauza unor avansări, a refuzat să se supună ordinelor ofițerilor. Această răsvră- țire a fost înăbușită de forțele locale și de câteva detașamente din regimentul 36 Sikhs ajutat de marinarii debarcați de pe vasele de războiu ale aliaților. Răsvrățiții au ucis 33 persoane. Câțiva dintre răsvrățiții au fost uciși, majoritatea s'a predat.

Acum liniștea este deplină la Singapor.

Declarațiile ministrului Sonnino.

Roma. — Ministrul de externe Sonnino a declarat trimisului bulgar Genadiev cu prilejul petrecerii acestuia pentru a doua oră în Roma, că Bulgaria poate privi cu plină siguranță spre realizarea idealurilor ei naționale, **dacă va abandona gândul ofensivei împotriva vecinilor ei și va căuta să fie și pe mai departe în relații bune cu România.**

INFORMAȚIUNI.

ARAD, 8 Martie n. 1915.

Dăruire. D. Vichentie Nichici din Lugos a trimis administrației noastre suma de 2 coroane pentru foi de Paști pe seama răniților români. Mulțumiri!

Situația pieței internaționale de bani este în general neschimbată. Pe finele lui Februarie a. c. în Berlin cererile de bani au fost foarte intensive, cari au fost satisfăcute cu înlesnire de Banca imp. germană. Discontul privat a costat $3\frac{1}{2}\%$ — 4% . În Londra continuă a domina abundanță de bani; discontul privat a costat $1\frac{7}{16}\%$.

În piața internă de bani afacerile s'au mișcat în cadrele modeste. La băncile mari din cele două capitale ale monarhiei sunt aglomerate rezerve însemnate de numerar. Discontul privat a costat 3% pentru cambii vieneze de prima bonitate și $3\frac{3}{4}\%$ pentru cambii budapestane de aceeași bonitate. (R. E.)

Glotașii asentați în 1915. Biroul de presă al primului-ministru a dat următorul comunicat: Mai multe ziare din Budapesta au publicat știrea că în Viena s'a stabilit ca intrarea glotașilor în serviciul militar, găsiți apți cu prilejul controlorelor din 1915, să aibe loc în două grupuri adevă în 15 Martie și 15 Aprilie. Cu toate că comunicatul publicat de ziarele din Budapesta era datat din Viena, totuși pentru evitarea interpretării greșite găsim de bine să facem cunoscut, că cele două termene privesc numai pe glotașii din Austria, iar termenul pentru intrarea în serviciu militar a glotașilor din Ungaria asentați cu prilejul controlorelor din 1915 se va stabili mai târziu.

Comitete pentru reclădirea localităților galițiene distruse. Deunăzi s'au ținut în Cracovia consfătuiri spre a reclădi localitățile galițiene pustiite de războiu. S'a decis să se formeze un comitet. Primarul Leo a hotărât ca serviciul tehnic al comunei să ia parte la facerea planurilor pentru comunele distruse.

Scandalul Caillaux-Burnay. „Svenska Tabladed” află din Lisabona, că Caillaux, care se află acolo la hotelul Avenida a avut un scandal cu contele Burnay, care l-a fixat ostentativ pe Caillaux. Acesta trase pe conte la răspundere. Burnay îi răspunse că nu vorbește cu un asasin. Caillaux a pămuit atunci pe conte, care a ripostat; luptătorii au fost despărțiți de public.

Cursul coroanei Austro-Ungare. Pentru toate plățile ce se fac în Austro-Ungaria către Germania se plătește K 128.50 fil pentru 100 mărci, iar pentru toate plățile ce se fac către Elveția K 112 pentru 100 franci.

Babilonul de astăzi. Populația Londrei împreună cu a tuturor mahalalelor (The Greater London) a atins în 1914 uriașa cifră de 8.470.000 de locuitori. Populația Londrei întrece cu 500.000 de oameni populația României și e $\frac{1}{5}$ parte din populația Angliei, care numără 44 mil. de locuitori. Bucureștii dacă ar păstra același raport față de populația României ar trebui că în loc de 380.000 de locuitori să aibă 1.400.000.

Londra propriu zisă are numai 4 mil. 520.000 de locuitori, adică mai puțin decât în 1900 când avea 4 mil. 536.000, în timp ce New-York care în 1900 avea 3.437.000 locuitori, numără astăzi 4.800.000 de suflete. Populația Londrei n'a scăzut în realitate, ci s'a mărit foarte mult: Londra cea mare, (The Greater London) are tot atâția locuitori cât Parisul, Berlinul, Viena, Constantinopolul și Bucureștii la un loc. Populația Londrei se întinde mereu în toate extremitățile orașului, centrul (City) fiind ocupat de lorzi, de marii financiari și de marile magazine, hoteluri și docuri de-alungul Tamisei. Populația săracă fuge de centru unde chiriiile sunt extraordinar de

mari și viața imposibilă. Sunt lucrători, cari lucrează în centru și scara se întorc cu trenul la o depărtare de 45 km.

Londra e babilonul de astăzi. E orașul cel mai mare, cel mai bogat, cel mai industrial și cel mai comercial din lume. Din cele 20 de gări pleacă sute de trenuri în toate părțile regatului, prin cele 800 de oficii telegrafice-poștale se expediază în fiecare minută mii de telegrame în toate direcțiile globului.

Pentru a vă face o idee de ceea ce înseamnă viața unui oraș de 8 milioane să comparați circulația din Londra cu circulația din ori care oraș voțiți.

În 1913 s'au făcut în Londra 2 miliarde 305.000.000 de călătorii, dintre cari 250.000.000 călătorii suburbane și 50.000.000 prin diversele vehicule.

Numărul călătorilor în metropolitane și trenuri electrice a fost de 436.000.000, prin diferitele tramvaie s'au făcut 778 milioane de călătorii, 552 milioane prin diferitele omnibusuri-automobile (autobuse), cari au înlocuit vechile omnibusuri cu cai.

În 1903 s'au făcut 291 milioane de călătorii prin metropolitane, 394 milioane prin tramvaie, 287 milioane prin omnibusurile cu cai. În 1913 se evaluează la 244 numărul călătorilor pe cap, când în 1903 media pe cap de locuitor a fost numai 145.

În 1911 numărul călătorilor în omnibusuri a fost de 401 milioane, în tramvaie de 758 milioane.

Viteza oficială acordată omnibusurilor automobile e 12 mile, pentru maxim (20 klm.) și 16 mile pentru tramvaie.

Taxa pentru vizarea pașapoartelor de către consulatele române. Cu începere dela 20 Februarie (5 Martie) a. c. Consulatele române acceptă câte 5 Lei pentru viza fiecărui pașaport austriac sau ungar, aceasta pe baza reciprocității, dat fiind că și Consulatele austro-ungare percep aceeași taxă pentru viza pașapoartelor române.

Ce aduce războiului. — 39.433 de orfani. Se anunță din Sofia: După informațiile primite de consiliul de administrație al fondului pentru ajutorarea orfanilor lăsați de războiul de eliberare, numărul acestor copii se ridică la 39.433, printre care sunt 26.657 cu totul lipsiți de mijloace și care trebuie ajutați. Totuși acest număr e necomplet deoarece mai lipsesc încă datele dela 21 plăși unde comunele nu au trimis toate listele orfanilor lor.

Un aeroplan francez în flacări. Le „Temps” spune că în cursul unei recunoașteri făcută de căpitanul deputat Girod, directorul navigațiunii aeriene la Paris ca pasager într'un aeroplan deasupra liniilor germane, avionul a luat foc. Și pilotul a izbutit să aterizeze executând un vol planat brusc. Căpitanul Girod a suferit arsuri, pilotul a scăpat teafăr.

Două ordinațiuni privitoare la școlile nemaghiare. Monitorul oficial publică în numărul de Duminecă două ordinațiuni ale ministrului de culte și instrucție, privitoare la școlile nemaghiare. Prin prima ordinațiune se admite în școlile de repetiție catehizarea nemaghiarilor în limba proprie. A doua ordinațiune privește tipăriturile regulamentare (ziarul, arătările tabelare, atestatele școlare etc.) și ministrul permite ca în aceste tipărituri să se întrebuițeze pe lângă limba maghiară și limba naționalității, care susține școala, precum și ca numele de botez al elevilor să se poată scrie și în limba lor națională.

Soartea refugiaților români în România. La o întrebare adresată în ședința de alaltăieri a senatului de senatorul Enășescu în chestia muncitorilor români refugiați în România, cari ar trebui lăsați la sate ca muncitori agricoli, ministrul de interne Mortun a răspuns, că guvernul a luat măsuri ca românii din Bucovina sau Transilvania să li se permită să se așeze la sate.

Statistica străinilor intrați și ieșiți din România în ultimii 4 ani. Iată, după cifrele comunicate în camera d. Gh. G. Mârzescu, cu prilejul discuțiilor asupra controlului legii străinilor, numărul răniților cari au intrat și ieșit în și din țară dela 1910 încoace:

1910, intrări 327.800, ieșiri 315.241, străini rămași în țară 12.430;

1911, intrări 356.513, ieșiri 333.824, străini rămași în țară 22.689.

1912, intrări 429.253, ieșiri 418.249, străini rămași în țară 11.004;

1913, intrări 303.175, ieșiri 271.833, străini rămași în țară 21.442.

1914, dela 1 Ianuarie 1914 până la 1 Ianuarie 1915, în anul războiului european mișcarea fost de 401.259 intrări și 332.969 ieșiri numai ceea ce înseamnă că au rămas în țară 68.290 străini.

Noul rol al contelui Bobrinszky. Contele Bobrinszky faimosul deputat rus, care asistase martor la procesul monstru rutean din Maramuru a primit acum un nou rol. Anume, după cum anunță ziarul „Glas Norodu” din Cracovia, contele Bobrinszky a fost incredințat din partea guvernului rus cu conducerea acțiunii de ajutorare de pe ritoriile cucerite din Galiția de vest.

Faimosul conte a început o acțiune febrilă pentru ajutorare, care de multeori însă — după cum anunță numitul ziar — se întâmplă în dauna locuitorilor de altă naționalitate și în favorul Rușilor. Astfel, că nu e rău să vezi, cum boii, singura avere a sârmanului țaran polonez, trec în posesiune Rusului, care având ce-i trebuie îi vinde pentru câteva ruble etc.

Ultima oră.

COMUNICATE OFICIALE OTOMANE.

Constantinopol. — Dela cartierul principatului otoman se anunță cu datul de azi: Situația generală nu s'a schimbat esențial. Ieri după amiază 6 vase dușmane au bombardat bateriile noastre la gura Dardanelor. Bateriile noastre au răspuns cu succes.

Constantinopol. — Dela cartierul principatului otoman se anunță: Despre amănuntele bombardării de ieri se comunică, că flota dușmană a fost întărită cu vasele engleze „Majestic” și „Inresistible”. Focul artileriei noastre făcând incapabil de luptă un cuirasat francez, iar un vas englez a suferit avarii, la orele 3 și 15 minute flota dușmană s'a retras și au sistat focul. Bateriile noastre n'au suferit nici o pagubă.

LUPTE DESPERATE LA GRODNO.

Roma. — „Secolo” anunță din Varșovia: Lupta la Grodno se dă desperat. Viscole îngrozitoare. Râul Niemen a înghețat de gerul de mare. Germanii au concentrat trupe pentru a să spargă frontul rusesc între Grodno și Osowiec.

MOȘTENITORUL MUNTENEGRULUI ÎN AGONIE.

Cettinje. — Moștenitorul Muntenegrului s'imbolnăvit atât de grav, încât medicii au pierdut speranța de a-l mai putea salva. Moștenitorul e în agonie.

HĂRTUELI DESPERATE LA LUPKOW.

Eperjes. — În Carpați ninsoarea nu mai înțeapă, ceea ce împiedecă operațiunile. În Carpați de est e liniște. În jur de Cina însă, mai cu seamă pentru înălțimea ce se găsește spre nord dela această localitate, se dau hărțuiele foarte desperate. Rușii văzând că vremea îi constrâng, la neactivitate doresc să recucerească în grabă terenul ce l-am cucerit dela ei. Ei atacă dinspre Baligrod, cam dealungul drumului, care e acoperit cu zăpadă. Ciocnirile se fac în mici sectoare, cari sunt despărțite de pedeci mari de zăpadă.

POȘTA ADMINISTRAȚIEI.

Claudiu Isopescul, Frătăuți-vechi. Am primit 4 cor. în abonament până la 15 Martie a. c. st. n.

Dr. M. Lupas, Osijek. Am primit 14 cor. în abonament până la 30 Ianuarie a. c.

Demetriu Popa, Kisháza. Am primit 7 cor. în abonament până la 31 Martie a. c.

Redactor responsabil: Constantin Savu.